

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési ára:
Negyedévre 2 pengő

Száma: 20 fillér.

Szerkesztőség: 107, kiadói hivatali telefon sz. 67.

Kőrösi Csoma Sándor.

A darzsilingi temetőben tért örök pihenőre a nagy magyar vándor: Kőrösi Csoma Sándor. Szegényen, úgyszólván minden nélkül, tarso-lyában kis darab száraz magyar kenyérral, de lelkének izzó lángolásával indult út-
nak Kelet fele, hogy Ázsiában megkeresse ottmaradt magyar testvéreinket s haza hozza őket és a magyarság új ősforrástól megerősödve, mint Európa közep hatalma töltse be a reá váró európai hivatását.

Lelkében IV. Béla Julián barátjának látnoki szemeit, fájdalmas sóvárgását vitte magával, hogy megtalálja az elszakadt törzseket. Gyalog járt, uttalan utakon, a tibeti zord hegyekben, vitte őt a hajthatatlan vágy, de közben lángoló magyar lelke nem nyugodott s míg magyarok után kutatott a tudományos világnak megalkotta a tibeti nyelv szótárát, — amelynek hasznát nem a magyarok, hanem az angol hódítók látták.

Szimbólum Kőrösi Csoma Sándor. A magyarság nagy megpróbáltatásai idejében, mindig felködlött előttünk az őshazában maradtak egyesítése a Nyugatra szakadt itt a Kárpátok medencéjében hazát talált magyarsággal. A tatár dúlás előtt Julián barát indult Ázsiába felkeresni ottmaradt véreinket. Kőrösi Csoma Sándornak Székelyország fővárosa Marosvásárhely szobrot állított. Szimbólum e szobor. Kőbevésett alakja örök figyelmeztető a ma élő nemzedéknek, hogy egyedül állunk a népek ütközőpontjának vérzivataros országútján.

Egyedül állunk s népünkért, nemzetünkért semmilyen áldozat nem lehet sok, amit az egyénnek, társadalomnak meg kell tennie. A magyarság élete sohasem volt kényelmes nyárs-polgári élet szemlélete. A küzdelmes magyar élet mindenkor egész embert kívánt

mindenkitől s amikor letért a a nemzet erről az útról testén ezer év óta reá acsarkodó ellenség gázolt át.

A magyarság ma is történelmének legnehezebb korszakát éli. Álmodozás helyett ma is kemény élet jut osztályrészül minden élő magyarnak. Kőrösi Csoma Sándor Ázsiában kereste azt a magyarságot, amely megerősítője, támasza lehetett volna a magyarságnak. Lehet, hogy Délibábot kergetett, lehet, hogy valamikor elmulasztotta a magyarság azt a pillanatot, amikor tényleg szó lehetett volna elszakadt, Ázsiában

maradt véreink egyesítésére. Ma csak egyet tudunk, azt, hogy egyedül állunk s amit Kőrösi Ázsiában kerestett azt ma magunkba kell keresnünk.

Szorosabbra kell fűzni minden magyar kezét és szívét, törhetetlen hittel kell bízunk európai elhivatottságunkban — s ezeréves történelmi hagyományainkon élő örök nemzeti függetlenségünkért azzal a törhetetlen hittel és áldozatvállalással kell dolgoz-
nunk, amely Kőrösi Csoma Sándort a Himalája hómezőin s a tibeti sivatagokon keresztül vitte a szent cél az erős Magyarország érdekében.

Séta a Kertmunkás iskola szigeti bérgyümölcsösében.

Tavasszal, amikor ottjártunk virágillattal volt tele a levegő s a virágerdőbe borult gyümölcsös fái között sétálva, nem győztünk betelni a természet csodáján, amely szakavatott kezek szorgos munkája révén tárult elénk. — Akkor, hatalmas méglyákba rakva feküdt, a gyümölcsös utain a kivágott, vadul — összavisszanőtt ágakrengetege.

Az út mellett elmenő gazdák fejcsóválva mendegéltek tovább s sokszor hangos szóval is kifejezésre juttatták nem tetszésüket a „barbár“ munka miatt, *Fila Márton* a kertmunkás iskola igazgatója, akit éppen e kitűnő szakmunkája elismeréseképp helyeztek a bajai középfokú gazdasági iskolához, azonban bízva szak-tudásában nem törődött a rozszaló tekintetekkel. Rendet remltet az elhanyagolt gyümölcsösökben. Laikus szem előtt drasztikus, kíméletlen módszernek látszott ez, azonban a pazar virágköntösbe öltözött gyümölcsös már sejtette a szemlélővel, hogy megszabadulva sok felesleges terhelől százszorosan fogja jutalmazni az érte dolgozókat.

Ha akkor e virágpompába öltözött fák szárai nyugöztek le bennünket, akkor most az almaszüret boldog vidám idejében a csodálatos, hét wagonra becsülhető termés ejt bűmületba bennünket. Dacára annak, hogy virág, majd gyümölcsfirtás is volt rendszeresen az egymás mellett sorakozó ezret meghaladó almafák roskadozó ágai olyan paradicsomot nyújtanak, ami városi embernek, de azt hisszük a ter-

melőnek is élményszámba menő panoráma.

Batul, Jonatán, Londoni pepin, Arany pármin nemes fajtái az almának a színeknek, az egészséges gyümölcsnek olyan panorámáját nyújtják a szemlélőnek, hogy amint rójuk a táblákat, szemünk elfárad az Uristen e csodálatos terített asztalán. Becslés szerint az elsőosztályú alma három waggont, míg a második és a többi osztályú alma négy waggont tesz ki. Ha figyelembe vesszük, hogy a múlt évi termés elsőosztályú almából 35 mázsát tett ki s a többi osztályúval együtt egy waggont, akkor a múlt évi termés hétszeresét hozta meg a befektetett munka és szakszerű kezelés.

A fák alatt csunyan elvadult tarack eltűnt a gyümölcsfák 1 nikotin és 10 más permetezést kaptak ez évben s a műtrágyával sem takarékoskodtak. Érdekes volt a tavaszi látottak alapján megfigyelni a doucin alanyok termését. Emlékezetes, hogy a doucin nemesre oltott fa gyökérzete sekély s a szigeti talajon semmiképpen sem vált be s egy ember is könnyűszerrel kidönti a fát. E fák tavasszal mindamellel eléggé teltek voltak virággal. Éppen ezért megdőbbenlő e fák hozama a többi vadalanyra oltott fákéval szemben. Alig néhány kiló alma van rajtuk s ezek is satnyák, fonyadtak. A laposabb részekben valamivel jobb, mert ott a föld több nedvességet tudott tárolni.

Az ideji borzasztó száraz nyárral azonban a kissé magasabb

fekvésű részekben lévő doucinok nem tudtak megbirkózni. Rendszeres öntözésről pedig az általános nagy szárazságban ilyen hatalmas gyümölcsösben nem lehet szó, már azért sem, mert a gyümölcsös kutja alig adott valami kis vizet a nyári száraz hónapokban.

Helyre jöttek a szilvafák is. Itt is rengateg ritkítás történt s ez évi szilvatermést 200 mázsára becsülik.

Amellett a fák közötti területek pompás kihasználásával nemcsak az iskola egész évi konyhakerti szükséglete nyer kielégítést, hanem a város zöldség, főzelék és egyéb konyhakerti veteményekbeni fogyasztásának igen jelentős ellátójává lett a szigeti gyümölcsös. A még ki-termelésre váró répát 700 mázsára becsülik.

Amint a hulló almát szedik a fák alól s mint halljuk igen olcsón kerül a konzervgyárosok kezére önkénytelenül is felvetődik a gondolat, hogy mennyire fontos lenne, ha akár a városnak, akár pedig az iskolának lenne szilvaaszalója és konzervgyára. Nemcsak jelentős jövedelmet biztosítana akár a városnak, akár az iskolának, hanem a város lakosságának ellátásában jelentős szerepet vihetne. Mert hiszen így a város édeskeveset lát abból a gyümölcsből konzerv, vagy gyümölcsének formájában, ami innen kerül ki bizony igen olcsó áron.

Valóban mondja *Fila Márton* igazgató nagyon sokat jelentene, ha a város, vagy az iskola kezében lenne egy aszaló, de inkább konzervgyár s kár, hogy felsőbb hatóságom szolgálati érdekből Bajára helyezték, mert most, hogy a befektetett munka meghozta gyümölcsét, minden bizonytalansággal gazdátársadalmunk is jelentős mértékben fogja gyarapítani gyümölcsöseit s így a konzervgyár gondolatát nem szabad elfelejteni. Aminek érdekében magam részéről semmiféle fáradozást nem sajnáltam volna. Amikor a Mohácsi Hírlap hasábjain is köszönetet mondok mindazoknak akik munkámban segítségemre voltak, nem utolsó sorban magának a Mohácsi Hírlapnak is, azzal a tudattal veszek fájó szívvel búcsút a kedves Mohácsiaktól, hogy a Kertmunkás iskolát és annak növendékeit és utódomat a továbbiakban is azzal a szeretettel fogják támogatni, mintahogy ebben minket támogattak a megindulás nehéz munkájában.

Házhelyjuttatási eljárás.
Baranyában a földművelésügyi kormányzat az elmúlt félvévben is folytatta közérdekű földbirtokpolitikai tevékenységét. 38 esetben került sor állami elővásárlási jog gyakorlására. A házhely rendezési eljárás során egyedül Mohács megyei városban került sor juttatási eljárás lefolytatására, amelynek során 69 házhely juttatását hozta a vármegyei gazdasági felügyelőség javaslatba.

Rétiszéna beszolgáltatása.
A város közellátási hivatala közli, hogy mindazon gazdálkodók, akik rétiszéna beszolgáltatására köteleztettek szeptember hó 30-án és október hó 15-ike között a beszolgáltatásra előírt mennyiségű szénát a Roheim féle budapesti országúti téglagyár telkére kötelesek vinni, ahol Fülöp Géza jogosított kereskedő fogja a szénát átvenni. A beszolgáltatás alól felmentés nem adható.

Gyűjtjük a vadgesztenyét.
A vadgesztenye igen értékes nyersanyag. A Leventeegyesület rendszeresen foglalkozik a vadgesztenye gyűjtésével. Kéri a Leventeparancsnokság mindazokat, akiknek vadgesztenyéjük van s azt a Leventeegyesület rendelkezésére bocsájtsák jelentsék be a Leventeparancsnokságon, vagy a Leventeothonban a házmesternél.

Nagyobb városaink lakosságának száma. A Központi Statisztikai Hivatal Zsebkönyve részletes adatokat közöl Magyarország nagyobb városairól. A magyar nagyobb városoknak a lakosság száma szerinti rangsora a következő: 1.000 000 lakoson feül 1. Budapest: 1,164 963. 100 000—1,000 000 lakossal: 1. Szeged: 136,752. 2. Debrecen: 125,933. 3. Kolozsvár: 110,956. 4. Szabadka: 100,960. 50 000—100 000 lakossal: 1. Nagyvárad: 92,942. 2. Kecskemét: 87,269. 3. Miskolc: 77,772. 4. Pestszenterzsébet: 76,876. 5. Ujpest: 76,000. 6. Pécs: 73,000. 7. Kassa: 66,981. 8. Kispest: 65,149. 9. Hódmezővásárhely: 61,776. 10. Újvidék: 61,431. 11. Nyiregyháza: 59,156. 12. Győr: 57,190. 13. Békéscsaba: 52,404. 14. Szatmárnémeti: 52,011.

Anyakönyvi bejegyzések
1943. szept. 24-től október 1-ig.
Születések: Bajai Katalin, Kulisics István József, Komli Károly, Kovács Ilona Terézia, Dobos Pál, Horányi-Névy Ferenc Zsolt Bohner Máttyás György, Horváth Katalin.

Házasságkötések: Laszinger Péter és Bubreg Katalin, Rozmayer Rudolf és Kiing Ilona, Móricz Imre és Varga Klára, Gombár István és Balatinác Anna, Bogdán István és Mihálovics Mára, Magyar József és Csatai Rozália.

Halálozások: Bárác Máttyásné 74 éves, Farkas Julianna 10 éves, Balla András 67 éves, Gyöngyösi József 59 éves, Bárác János 17 éves, özv. Schmidt Istvánné 85 éves, Zahlbrecht Emil 45 éves, özv. Heller Mártonné 63 éves.

A honvédelmi minisztérium által engedélyezett légoltalmi fénycsökkentő **FEKETE LAMPION** kapható: **FRIDRICH OSZKÁR** könyv- és papírkereskedésében.

S P O R T
MTE—PBTC 3:0 (2:0)

Mohács. I. o. b. Vezette: Eberhardt. Az MTE második itthoni bajnoki mérkőzése biztos hazai győzelmet eredményezett. Sőt a gólarány igen hízogó a pécsiekre, mert az MTE azonfelül, hogy 11-est is hibázott, még igen sok jó helyzetet hagyott kihasználatlanul. Sokan meghökkentek, amikor az MTE fiatalított együttesével lépett pályára. Pedig tévedtek, mert a fiatalok nem okoztak csalódást. Szívvel lélekekkel küzdöttek. De ugyanígy küzdött mind a 11 mohácsi fiú, úgyhogy a nagy nézősereg nem csalódott. A mérkőzés képe azt mutatta, hogy a mohácsi csapat nagyobb feladatot is eredményesen tudott volna megoldani ezen a vasárnapon. Csupán annyit adott ki magából, amennyi a győzelem elérésére volt szükséges. Könnyen több gólt is rughattak volna. Dicséret illeti a fiúkat mind külön külön és mint együttest is, mert jó sportot adtak. Továbbra is tartsák meg ezt a küzdeni tudást, különösen a vidéki mérkőzéseken, akkor még sok szép eredményt érhetnek el. Mind két játékrész az MTE vezetőszerepét mutatta, a pécsi csapat lelkes, küzdő, de nem volt erős ellenfél. Az MTE góljait Molnár (2) és Kockás szerezte.

Levente labdarúgó bajnokság.
Megindultak a második országos levente labdarúgó bajnokság küzdelmei.

A pécsi IV. hadtes terület X. csoport bajnoki mérkőzése keretében az első bajnoki mérkőzés folyó hó 26-án délután 2 órai kezdettel volt a mohácsi levente sportpályán Mohács Hercegtöltős között. A mérkőzést a mohácsi leventecsapat nyerte 15:0 arányban. Játékv.: Németvarga.

IV. hadt. kerület X. csoport.
1. Nagykozár 5. Mohács
2. Lánycsók 6. Hercegtöltős
3. Ujpetre 7. Villány
4. Németbóly 8. Kopács
9. Himesháza

SORSOLÁS:
IX. 26-án Mohács—Hercegtöltős
X. 10-én Németbóly—Mohács
X. 17-én Mohács—Ujpetre
X. 24-én Lánycsók—Mohács
X. 31-én Mohács—Nagykozár
XI. 7-én Himesháza—Mohács
XI. 14-én Mohács—Kopács
XI. 21-én Villány—Mohács

ÉRTESÍTÉS!

Értesítem mohácsi és vidéki kedves vevőimet, hogy 14 hónapi frontszolgálatom után ismét átveszem üzletem és üzemem sajátkezü vezetését. A mélyen tisztelt közönség szíves pártfogását továbbra is kérem és maradok tisztelettel **MAGOS LAJOS** rádiókereskedő és rádióműszerész.

OMNIA FILMSZÍNHÁZ
Október 1-2-3-4
„28“-as
Október 5-6
UTOLSÓ PILLANAT

Felelősszerkesztő:
DR SZKLADÁNYI LÁSZLÓ
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR

Nyilttér.
(Az ezen rovataban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Több mint négy évtizeden át vezetett fűszerüzletemet, egészségi állapotomra és magas koromra való tekintettel, 1943. évi október hó 1-én véglegesen bezárom. Ezt az alkalmat felhasználom arra, hogy köszönetet mondjak kedves vevőimnek, akik hosszú esztendőkn keresztül támogattak abban a nagy munkában, amelyet épen kedves vevőim érdekében, fáradságot nem ismervé fejtettem ki. Amidőn nehéz szívvel mondom búcsút egy megszokott és már jól kitaposott, de még mindig rögzös út végén, kérem kedves vevőimet, hogy tartsanak meg továbbra is jó emlékeik között.

Hazafias tisztelettel
Pap József
fűszer és csemegekereskedő

URAK! Új és szép nyakkendőjüket, ha a régi anyagból készültet megbecsülik! A régi nyakkendőket ne dobják el. A **Pécsi Nyakkendőüzem** garanciával hat nap alatt újjá varázsolja. Üzem: Pécs, Siklósi u. 40. sz. Mohácsi gyűjtőtelepe: II. Lajos u. 2. sz. Regös Ferenc.

3500 n-öl föld erdővel
ELADÓ, esetleg fele részben is. Érdeklődni vasár- és ünnepnapon lehet **Mohács-sziget, Paprét 76. szám alatt.**

Szőlőtulajdonosok figyelmébe!
Érett istállótrágya eladó
Cím a kiadóhivatalban.

Piaci árak: a szerdai heti piacon:

Buza	40.— P
Rozs	37.— P
Takarmányárpa	36.— P
Sőrárpa	40.— P
Zab	40.— P
Csöves tengeri	21,90 P
Morzsolts tengeri	29,30 P
Bab, fehér	80.— P

Felesbe vagy negyed-konvencióba KIADÓ egy

réti tanya
Bocskay utca 6.

Pianinót vagy gyakorló zongorát keresek megvételre
Cím kiadóhivatalban.

Ügyfeleim Mohácson, a Duna jobb partján, a 3 mezőben

I. osztályú földeket
kivánnak ELADNI, cca 7000 ölet. Szerződések kizárólag nálam készítenők.

Dr Német István
ügyvéd, II. Lajos utca 16.

Előírás szerinti 5 kg-os légtöltalmi **homokzsákok** kaphatók:

Fridrich Oszkár
könyvkereskedésében Mohács

ÉRTESÍTÉS!
Értesítem a mélyentisztelt vásárlóközönséget, hogy a **szeg, kerékrásvas, drót és lópatkó-jegyek** nálam is beválthatók.

Szíves pártfogást kér teljes tisztelettel
Bojtár (Poszt) János
kijelölt vaskereskedő
Jenő herceg utca 41. sz.

BORT
tehér és szinesárut
minden mennyiségben a legmagasabb napi áron állandóan vásárolok. Must eladásokra előjegyzéseket elfogadok.

Bauer József
bornagykereskedő
Horthy Miklós út 27.

Mohács város átkelési üzeme a Mohács motorhajó 1938-ban kiselejtezett

benzin motorját
szabad kézből eladja. Irásbeli ajánlatokat legkésőbb október negyedikéig kell a város polgármesterénél benyújtani.

Vitéz Szönyi Alajos s. k.
polgármester.

HIRDET MÉNY.
PÜSPÖKMÁROK község **korcsmaháza**
1943 október 18-án délután 1 órakor 3 évi időtartamra bérbeadták szóbeli árverésen. Kikiáltási ár 1000 P, bántapénz 500 P.
A bérlet 1944 január hó 1-én veendő át.
Részletes feltételek a himesházai körjegyzőségéknél.
Himesháza, 1943. szept. 25.

Közszégl előljáráság.